

ഹരിതനിറം എസ്.ബി.ടിയിലുള്ളവർക്ക് വെറുമൊരു നിറം എന്നതിലുപരി
 ഭൂമിയുടെ ജീവനമന്ത്രമാണ്. പേപ്പർ രഹിത ഇന്റർനെറ്റ് സൗകര്യം
 ഇടപാടുകാർക്കിടയിൽ ഞങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതും
 പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതും ഇതേ കാരണം കൊണ്ടാണ്.
 കർഷകസമൂഹത്തെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കണ്ണിയായി, ബാങ്കിന്റെ
 അവകാശികളോടുള്ള പ്രതിബദ്ധതയുടെ വർണ്ണവിന്യാസമായി ഇത് എന്നും
 നിലനിൽക്കും - ഇന്നും നാളെയും വരും നാളുകളിലും...

एस बी टी में हमारे लिए हरा सिर्फ एक रंग ही नहीं है यह और अधिक स्थायी
 दुनिया के लिए हमारा मंत्र है; यही कारण है कि हम अपने ग्राहकों के लिए कागज
 रहित नेट बैंकिंग सुविधा को बढ़ावा देते हैं; ऐसी छवि जो किसानों के हितों के साथ
 हमें जोड़ती है और यह रंगत जो आज, कल और आने वाले सभी दिनों के लिए
 हमारे हितधारकों के प्रति हमारी प्रतिबद्धता को बनाए रखती है...

For us in SBT, green is not just a colour - it's our Mantra for a more
 sustainable world; the reason why we promote paperless net-banking
 convenience to our customers; the hue which binds us to the cause of
 the farmers and the shade that sustains our commitment to our
 stakeholders, today, tomorrow and for all days to come...

സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ട്രാവൻകൂർ
(സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ അസോസിയേറ്റ്)
ഹെഡ് ഓഫീസ്: തിരുവനന്തപുരം

നോട്ടീസ്

സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ട്രാവൻകൂർ ഓഹരിയുടമകളുടെ അൻപതാമത് വാർഷിക പൊതുയോഗം എ.കെ.ജി മെമ്മോറിയൽ ഹാൾ, ഗ്യാസ് ഹൗസ് ജംഗ്ഷൻ, പാലയം, തിരുവനന്തപുരം - 695 034 ൽ 2010 മെയ് 29-ാം തീയതി ശനിയാഴ്ച രാവിലെ 11.30 മണിക്ക് (സ്റ്റാന്റേർഡ് സമയം) താഴെ പറയുന്ന കാര്യത്തിനായി സമ്മേളിക്കുന്നു:

“2010 മാർച്ച് 31 ന് അവസാനിച്ച കാലയളവിലെ ബാങ്കിന്റെ ആസ്തി ബാധ്യതാ പത്രം, ലാഭനഷ്ടക്കണക്കുകൾ, ഡയറക്ടർ ബോർഡിന്റെ റിപ്പോർട്ട്, ആസ്തിബാധ്യതാ പത്രത്തെയും കണക്കുകളേയും സംബന്ധിച്ച ഓഡിറ്റർമാരുടെ റിപ്പോർട്ട് എന്നിവ ചർച്ച ചെയ്ത് അംഗീകരിക്കുക.”

തിരുവനന്തപുരം
24 ഏപ്രിൽ, 2010

എ കെ ജഗന്നാഥൻ
മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ

स्टेट बैंक ऑफ़ त्रावणकोर
(भारतीय स्टेट बैंक का सहयोगी)
प्रधान कार्यालय: तिरुवनन्तपुरम

सूचना

स्टेट बैंक ऑफ़ त्रावणकोर के शेयरधारियों की पचासवीं वार्षिक सामान्य बैठक ए.के.जी. मेमोरियल हाल, गैस हाउस जंक्शन, पालयम, तिरुवनन्तपुरम-695 034 में शनिवार, दिनांक 29 मई 2010 को पूर्वाह्न 11.30 बजे (मानक समय) निम्नलिखित कार्य हेतु संपन्न होगी:

“31 मार्च 2010 को समाप्त अवधि के लिए निदेशक बोर्ड की रिपोर्ट, बैंक का तुलन पत्र एवं लाभ-हानि खाता और बैंक के तुलन-पत्र एवं लेखों पर लेखा परीक्षकों की रिपोर्ट पर विचार विमर्श करके स्वीकार करना।”

तिरुवनन्तपुरम
24 अप्रैल, 2010

ए के जगन्नाथन
प्रबन्ध निदेशक

STATE BANK OF TRAVANCORE
(Associate of the State Bank of India)
HEAD OFFICE: THIRUVANANTHAPURAM

NOTICE

The Fiftieth Annual General Meeting of the Shareholders of the State Bank of Travancore will be held in the A.K.G. Memorial Hall, Gas House Junction, Palayam, Thiruvananthapuram - 695 034, on Saturday, the 29th May 2010 at 11.30 a.m. (Standard Time) to transact the following business:

“To discuss and adopt the Balance Sheet and Profit & Loss Account of the Bank made up to the 31st March 2010, the report of the Board of Directors and Auditors' Report on the Balance Sheet and Accounts.”

Thiruvananthapuram
24th April, 2010

A K Jagannathan
Managing Director

ഉള്ളടക്കം

2. ഓഹരിയുടമകൾക്കുള്ള നോട്ടീസ്	150. ഓഡിറ്റർമാരുടെ റിപ്പോർട്ട്
4. ഡയറക്ടർ ബോർഡ്	154. മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി
6. ഡയറക്ടർ ബോർഡിന്റെ റിപ്പോർട്ട്	157. അനുബന്ധം - I കോർപ്പറേറ്റ് ഭരണമൂല്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള റിപ്പോർട്ടും ഓഡിറ്റർമാരുടെ സർട്ടിഫിക്കറ്റും
62. ബാലൻസ് ഷീറ്റ്	157. അനുബന്ധം - II ബേസൽ II പില്ലർ III അനുസരിച്ചുള്ള വെളിപ്പെടുത്തലുകൾ
64. ലാഭനഷ്ടക്കണക്ക്	
66. അക്കൗണ്ടുകളുടെ ഷെഡ്യൂളുകൾ	

विषय-सूची

2. शेयरधारियों को सूचना	152. लेखा परीक्षकों की रिपोर्ट
4. निदेशक बोर्ड	154. प्रबंधन समिति
6. निदेशक बोर्ड की रिपोर्ट	157. अनुलग्नक - I कॉर्पोरेट नियंत्रण पर रिपोर्ट और लेखा परीक्षकों का प्रमाण पत्र
62. तुलन-पत्र	157. अनुलग्नक - II बेसल II का पिलर III के अन्तर्गत प्रकटीकरण
64. लाभ-हानि लेखा	
66. लेखों की अनुसूचियाँ	

CONTENTS

2. Notice to Shareholders	153. Auditors' Report
4. Board of Directors	154. Management Committee
6. Report of the Board of Directors	A I-1. Annexure - I Report on Corporate Governance and Auditors' Certificate
62. Balance Sheet	A II-1. Annexure - II Disclosures under Pillar III of Basel II
64. Profit and Loss Account	
66. Schedules to Accounts	

ഡയറക്ടർ ബോർഡ് നിदेशक बोर्ड BOARD OF DIRECTORS

ശ്രീ ഓ പി ഭട്ട്
ചെയർമാൻ
श्री ओ पी भट्ट
अध्यक्ष
Shri O P Bhatt
Chairman

1959-ലെ എസ്.ബി.ഐ (ഉപാംഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം വകുപ്പ് 25 ഉപവകുപ്പ് (1) ഖണ്ഡിക (a) അനുസരിച്ച് ചെയർമാൻ
भारतीय स्टेट बैंक (समनुपंगी बैंक) अधिनियम, 1959 की धारा 25 की उपधारा (1) के खंड (ए) के अन्तर्गत अध्यक्ष
Chairman under Clause (a) of sub-section (1) of Section 25 of the State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

ശ്രീ എ കെ ജഗന്നാഥൻ
श्री ए के जगन्नाथन
Shri A K Jagannathan

1959-ലെ എസ്.ബി.ഐ (ഉപാംഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം വകുപ്പ് 25 ഉപവകുപ്പ് (1) ഖണ്ഡിക (aa) അനുസരിച്ച് ഡയറക്ടർ
भारतीय स्टेट बैंक (समनुपंगी बैंक) अधिनियम, 1959 की धारा 25 की उपधारा (1) के खंड (एए) के अन्तर्गत निदेशक
Director under Clause (aa) of sub-section (1) of Section 25 of the State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

ശ്രീ കെ സി ബന്ദോപാദ്ധ്യായ്
श्री के सी बंधोपाध्याय
Shri K C Bandyopadhyay

1959-ലെ എസ്.ബി.ഐ (ഉപാംഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം വകുപ്പ് 25 ഉപവകുപ്പ് (1) ഖണ്ഡിക (b) അനുസരിച്ച് ഡയറക്ടർ
भारतीय स्टेट बैंक (समनुपंगी बैंक) अधिनियम, 1959 की धारा 25 की उपधारा (1) के खंड (बी) के अन्तर्गत निदेशक
Director under Clause (b) of sub-section (1) of Section 25 of the State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

ഡോ. ശ്രീനാഗി ബി റാവു
डॉ. श्रीनागी बी राव
Dr. Srinagi B Rao

1959-ലെ എസ്.ബി.ഐ (ഉപാംഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം വകുപ്പ് 25 ഉപവകുപ്പ് (1) ഖണ്ഡിക (c) അനുസരിച്ച് ഡയറക്ടർ
भारतीय स्टेट बैंक (समनुपंगी बैंक) अधिनियम, 1959 की धारा 25 की उपधारा (1) के खंड (सी) के अन्तर्गत निदेशक
Director under Clause (c) of sub-section (1) of Section 25 of the State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

ശ്രീ എസ് എ തിമ്മിയ്യ
श्री एस ए थिमिया
Shri S A Thimmiah

1959-ലെ എസ്.ബി.ഐ (ഉപാംഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം വകുപ്പ് 25 ഉപവകുപ്പ് (1) ഖണ്ഡിക (c) അനുസരിച്ച് ഡയറക്ടർ
भारतीय स्टेट बैंक (समनुपंगी बैंक) अधिनियम 1959 की धारा 25 की उपधारा (1) के खंड (सी) के अन्तर्गत निदेशक
Director under Clause (c) of sub-section (1) of Section 25 of the State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

ഡയറക്ടർ ബോർഡ് നിदेशക बोर्ड BOARD OF DIRECTORS

ശ്രീ ബി എസ് ഗോപാലകൃഷ്ണ
श्री बी एस गोपालकृष्ण
Shri B S Gopalakrishna

1959-ലെ എസ്.ബി.ഐ (ഉപാഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം വകുപ്പ് 25 ഉപവകുപ്പ് (1) ഖണ്ഡിക (c) അനുസരിച്ച് ഡയറക്ടർ
भारतीय स्टेट बैंक (समनुपंगी बैंक) अधिनियम 1959 की धारा 25 की उपधारा (1) के खण्ड (सी) के अंतर्गत निदेशक
Director under Clause (c) of sub-section (1) of Section 25 of the State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

ശ്രീ പി വി ശിവശങ്കര പിള്ള
श्री पी वी शिवशंकर पिल्लै
Shri P V Sivasankara Pillai

1959-ലെ എസ്.ബി.ഐ (ഉപാഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം വകുപ്പ് 25 ഉപവകുപ്പ് (1) ഖണ്ഡിക (cb) അനുസരിച്ച് ഡയറക്ടർ
भारतीय स्टेट बैंक (समनुपंगी बैंक) अधिनियम, 1959 की धारा 25 की उपधारा (1) के खंड (सी वी) के अन्तर्गत निदेशक
Director under Clause (cb) of sub-section (1) of Section 25 of the State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

ശ്രീ കെ താണു പിള്ള
श्री के ताणु पिल्लै
Shri K Thanu Pillai

1959-ലെ എസ്.ബി.ഐ (ഉപാഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം വകുപ്പ് 25 ഉപവകുപ്പ് (1) ഖണ്ഡിക (d) അനുസരിച്ച് ഡയറക്ടർ
भारतीय स्टेट बैंक (समनुपंगी बैंक) अधिनियम, 1959 की धारा 25 की उपधारा (1) के खंड (डी) के अन्तर्गत निदेशक
Director under Clause (d) of sub-section (1) of Section 25 of the State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

ശ്രീ എ സേതുമധവൻ
श्री ए सेतुमाधवन
Shri A Sethumadhavan

1959-ലെ എസ്.ബി.ഐ (ഉപാഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം വകുപ്പ് 25 ഉപവകുപ്പ് (1) ഖണ്ഡിക (d) അനുസരിച്ച് ഡയറക്ടർ
भारतीय स्टेट बैंक (समनुपंगी बैंक) अधिनियम, 1959 की धारा 25 की उपधारा (1) के खंड (डी) के अन्तर्गत निदेशक
Director under Clause (d) of sub-section (1) of Section 25 of the State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

ശ്രീ ഗ്യാൻ ചന്ദ് പിപാരാ
श्री ग्यान चन्द पिपारा
Shri Gyan Chand Pipara

1959-ലെ എസ്.ബി.ഐ (ഉപാഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം വകുപ്പ് 25 ഉപവകുപ്പ് (1) ഖണ്ഡിക (d) അനുസരിച്ച് ഡയറക്ടർ
भारतीय स्टेट बैंक (समनुपंगी बैंक) अधिनियम, 1959 की धारा 25 की उपधारा (1) के खंड (डी) के अन्तर्गत निदेशक
Director under Clause (d) of sub-section (1) of Section 25 of the State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

ശ്രീ പി വിനായഗം
श्री पी विनायगम
Shri P Vinayagam

1959-ലെ എസ്.ബി.ഐ (ഉപാഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം വകുപ്പ് 25 ഉപവകുപ്പ് (1) ഖണ്ഡിക (e) അനുസരിച്ച് ഡയറക്ടർ
भारतीय स्टेट बैंक (समनुपंगी बैंक) अधिनियम, 1959 की धारा 25 की उपधारा (1) के खंड (ई) के अन्तर्गत निदेशक
Director under Clause (e) of sub-section (1) of Section 25 of the State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

1959-ലെ സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ (ഉപാഗ ബാങ്കുകൾ) നിയമം 43 (1) വകുപ്പ് അനുസരിച്ച് സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യയ്ക്കും റിസർവ്വ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യയ്ക്കും കേന്ദ്ര ഗവണ്മെന്റിനും സമർപ്പിക്കുന്ന ഡയറക്ടർ ബോർഡിന്റെ റിപ്പോർട്ട്

റിപ്പോർട്ട് കാലയളവ്:
2009 ഏപ്രിൽ 1 മുതൽ
2010 മാർച്ച് 31 വരെ

1. മാനേജ്മെന്റ് ചർച്ചകളും വിശകലനവും

1.1. ആഗോള സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ

കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷത്തിന്റെ രണ്ടാം പകുതിയിലെ കഠിനമായ ആഗോള സാമ്പത്തികമാന്ദ്യത്തെയും സാമ്പത്തിക കമ്പോള പ്രതിസന്ധിയെയും അപേക്ഷിച്ച് ഇപ്പോൾ ആഗോള സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ വ്യക്തമായ പുരോഗതി പ്രകടമാണ്. വളർന്നു വരുന്ന കമ്പോള സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിലെ (EMEs), പ്രത്യേകിച്ചും ഏഷ്യയിലെ, ഉത്പാദന വിപുലീകരണത്തെ ആധാരമാക്കിയുള്ളതായിരുന്നു ഈ തിരിച്ചുവരവ്. ആഗോള ഉത്പാദനം മെച്ചപ്പെട്ടു, നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു, വ്യാപാരം തിരിച്ചുവരവിന്റെ പാതയിലാണ്, സാമ്പത്തിക കമ്പോള സാഹചര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുന്നു, സാഹസേച്ഛ തിരികെയെത്തുന്നു. ചുരുങ്ങിയ കാലയളവിൽ അത്ഭുതകരമായ നേട്ടങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയ സാമ്പത്തിക കമ്പോളങ്ങളിൽ ആഗോള സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ മടങ്ങി വരവിന്റെ സത്വരഫലങ്ങൾ ദർശിക്കാം. പക്ഷേ ഈ കരകയറ്റം ദുർബലമാണെന്ന ആശങ്കയും വ്യാപകമാണ്. ഉത്പാദനം വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ തന്നെ തൊഴിലില്ലായ്മയിലുള്ള വർദ്ധനവ് രണ്ടു കഞ്ഞിലെത്തുമെന്നാണ് കരുതപ്പെടുന്നത്. തകർന്ന ബാലൻസ് ഷീറ്റുകളും അധിക കാര്യശേഷിയും, സാമ്പത്തിക സഹായത്തിനുള്ള പരിമിതികളും ചേർന്ന് നിക്ഷേപത്തെ തുടർന്നും ദുർബലമാക്കാനാണ് സാധ്യത. ബാങ്കുകളുടെ തകർച്ച തുടരുന്നുണ്ട്. ആഗോളവ്യാപാരം ഇപ്പോഴും ഒരു വർഷം മുൻപത്തെ നിലവാരത്തിലും താഴെയാണ്. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ ആഗോളസാമ്പത്തിക സാധ്യതകൾ മെച്ചപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും സാമ്പത്തിക കരകയറ്റത്തിന്റെ വേഗത്തെയും സുസ്ഥിരതയെയും കുറിച്ചുള്ള അനിശ്ചിതത്വങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നു.

1.2 ദേശീയ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ

ദേശീയ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ ഏറ്റവും വേഗത്തിൽ വളരുന്ന സമ്പദ്വ്യവസ്ഥകൾക്കൊപ്പമാണ്. പ്രതീക്ഷിച്ചതിനേക്കാളും വേഗത്തിലും ഉറപ്പോടെയുമാണ് ഇന്ത്യൻ സാമ്പത്തികവ്യവസ്ഥ

भारतीय स्टेट बैंक (समनुषंगी बैंक) अधिनियम 1959 की धारा 43 (1) के अन्तर्गत भारतीय स्टेट बैंक, भारतीय रिज़र्व बैंक एवं केन्द्र सरकार को निदेशक बोर्ड की रिपोर्ट

रिपोर्ट अवधि:
1 अप्रैल 2009 से 31 मार्च 2010

1. प्रबंधन चर्चा एवं विश्लेषण

1.1 विश्व अर्थ-व्यवस्था

पिछले वित्तीय वर्ष के उत्तरार्द्ध भाग में स्थित गहन विश्व आर्थिक मंदी एवं वित्तीय बाज़ार खलबली के बाद विश्व अर्थ-व्यवस्था में ज़ेय सुधार हुआ है। उभड़ती बाज़ार अर्थ-व्यवस्थाओं में (ई एम ई), विशेषकर एशिया में, उत्पादन विस्तार से समुत्थान की स्थिति और भी मज़बूत हो गई। विश्व उत्पादन में सुधार हुआ है, विनिर्माण गतिविधि में तेज़ी आई, व्यापार संभल रहा है, वित्तीय बाज़ार की परिस्थितियों में सुधार हो रहा है और जोखिम उठाने की शक्ति वापस मिल रही है। विश्व अर्थ-व्यवस्था में उछलन का तत्काल प्रभाव वित्तीय बाज़ारों में देखा जा सकता है, जहाँ थोड़े से समय में आश्चर्यजनक लाभ दर्ज हुए। तथापि ये चिन्तायें व्यक्त की गईं कि सुधार की स्थिति कमज़ोर है। हालाँकि उत्पादन में पुनरुद्धार हो रहा है वेरोज़गारी दर दोहरे अंकों में बढ़ने का अनुमान है। निवेश भी तुलन पत्रों में भेद, अधिक्षमता एवं वित्तीय प्रतिबंधों के कारण कमज़ोर बने रहने की आशंका है। बैंकों का ढेर हो जाना जारी है। विश्व व्यापार अभी भी एक वर्ष के पहले के अपने स्तर से नीचे है। तुलना करने पर, यद्यपि विश्व आर्थिक सम्भावनाओं में सुधार हुआ है। परन्तु आर्थिक समुत्थान की गति एवं निरंतरता में अनिश्चितताएँ जारी हैं।

1.2 राष्ट्रीय अर्थव्यवस्था

राष्ट्रीय अर्थ-व्यवस्था अत्यंत तेज़ी से विकसित हो रही अर्थ-व्यवस्थाओं में से अभी भी एक है। भारतीय अर्थ-व्यवस्था में उछाल, प्रत्याशित से अधिक त्वरित एवं विश्वस्त रहा। हाल ही के महीनों में औद्योगिक

Report of the Board of Directors to the State Bank of India, the Reserve Bank of India and the Central Government in terms of Section 43 (1) of State Bank of India (Subsidiary Banks) Act, 1959

Period covered by the Report:
1st April 2009 to 31st March 2010

I. MANAGEMENT DISCUSSIONS & ANALYSIS

I.1 Global Economy

There has been a discernible improvement in the global economy since the deep global economic slump and financial market turmoil in the latter half of the previous financial year. The recovery is underpinned by output expansion in Emerging Market Economies (EMEs), particularly in Asia. World output has improved, manufacturing activity has picked up, trade is recovering, financial market conditions are improving, and risk appetite is returning. The immediate effect of the rebound in the global economy could be seen in the financial markets, which have posted spectacular gains in a short period of time. There are concerns, however, that the recovery is fragile. Even as output is reviving, unemployment rate is expected to increase to double digits. Investment is also expected to remain weak due to ruptured balance sheets, excess capacity and financing constraints. Bank collapses are continuing. World trade still remains below its level a year ago. On balance, while global economic prospects have improved, uncertainties remain about the pace and sustainability of economic recovery.

I.2 National Economy

The national economy continues to be among the fastest growing economies. The rebound of the Indian economy has been quicker and surer than anticipated. The performance of the industrial sector has

യുടെ മടങ്ങിവരവ്. സമീപമാസങ്ങളിൽ വ്യാവസായിക മേഖലയുടെ പ്രവർത്തനം പ്രകടമായ രീതിയിൽ മെച്ചപ്പെട്ടു. ആഭ്യന്തരവും വൈദേശികവുമായ സാമ്പത്തിക സഹായ സാധ്യതകൾ ഉയർന്നുനിൽക്കുന്നു. മൂലധനത്തിന്റെ ഒഴുക്ക് പുനരുജ്ജീവിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രാഥമിക മൂലധന കമ്പോളത്തിലെ നീക്കങ്ങൾക്ക് ഗതിവേഗം വർദ്ധിച്ചു. ബാങ്കിംഗ് ഇതര ആഭ്യന്തര സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായം എളുപ്പമായി. ഉയർന്ന തോതിലുള്ള പക്ഷപാതിത്വത്തോടെയാണെങ്കിലും ധനലഭ്യതാ സാഹചര്യങ്ങൾ സുഗമമായി തുടർന്നു. ധന-വായ്പാ കമ്പോളങ്ങളിൽ പലിശ നിരക്കുകൾ മൂർദ്ധ്യാനയി നിലനിന്നു. ഇന്ത്യയുടെ ബാങ്കിംഗ്, സാമ്പത്തിക മേഖലകൾ സുരക്ഷിതവും ഭദ്രവുമായി തുടരുന്നു. മന്ദഗതിയിലുള്ള വായ്പാ വളർച്ചയും കുറേക്കൂടി സങ്കീർണ്ണമായ നിയന്ത്രണാനന്തരീക്ഷവും പോലുള്ള പുതിയ വെല്ലുവിളികൾ ഉയർന്നുവരുന്നുണ്ടെങ്കിലും ബാങ്കുകൾക്ക് വളരുന്നതിനും വിജയിക്കുന്നതിനുമുള്ള സാധ്യതകൾ നിലനിൽക്കുന്നു. 2009-10ലെ ജി.ഡി.പി. 7.20% ആയിരിക്കുമെന്നാണ് കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളത്. അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനത്തിനായുള്ള പണം ചെലവഴിക്കൽ ആരോഗ്യകരമായി തുടരുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ മധ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ ആവിർഭാവം റീട്ടെയിൽ ബാങ്കിംഗിൽ വർദ്ധിച്ച സാധ്യതകളാണ് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നത്. അതേസമയം, ചില ആശങ്കകൾ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട്. വിതരണരംഗത്ത്, പ്രത്യേകിച്ചും ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളുടെ വില വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന പണപ്പെരുപ്പത്തിന് കാരണമാകുന്നതിന്റെ വ്യക്തമായ സൂചനകളാണുള്ളത്. എന്നിരുന്നാലും നിർണ്ണായകമായ ഭക്ഷ്യമേഖലയിലെ വിലനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുന്നതാണ് സൂചനകൾ. റാബി വിളവെടുപ്പ് വിചാരിച്ചതിലും സംതൃപ്തമായിരുന്നു; ഈ വർഷത്തെ മഴ പ്രവചനവും അനുകൂലമാണ്. മേൽസൂചിപ്പിച്ച അനുകൂല ഘടകങ്ങൾ ഉപഭോക്തൃ വില സൂചികയുടെ കാര്യമായ ഇടിവിലേക്ക് നയിച്ചേക്കാം.

1.3 കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തികരംഗം

സാമൂഹികമായി ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വികസിതസംസ്ഥാനമായ കേരളം സമൃദ്ധമായ ഭൂപ്രകൃതി, സൂര്യരശ്മിയാൽ തിളങ്ങുന്ന കടലോരങ്ങൾ, പ്രശാന്തസുന്ദരമായ കായലുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് പേരുകേട്ടതാണ്. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പല സാമൂഹിക സൂചികകളും വികസിതരാഷ്ട്രങ്ങൾക്കൊപ്പമാണ്. ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന മനുഷ്യവികസന സൂചിക കേരളത്തിനാണുള്ളത്. പക്ഷേ സാമൂഹിക വികസനം ആനുപാതികമായ സാമ്പത്തിക വികസനം സംസ്ഥാനത്ത് സാധ്യമാക്കിയിട്ടില്ല. വിനോദസഞ്ചാരമേഖലയിലും മൂന്ന് ദശലക്ഷം വിദേശ മലയാളികൾ, ഭൂരിഭാഗവും മധ്യ-പുരവേഷ്യൻ രാജ്യങ്ങളിൽ, അയയ്ക്കുന്ന പണത്തിലൂടെ കേരളത്തിന്റെ

क्षेत्र के निष्पादन में सुस्पष्ट सुधार हुआ है। देशी एवं बाह्य वित्तीय परिस्थितियों में सुधार हो रहा है। पूँजी आगमनों में पुनरुत्थान हुआ है। प्राथमिक पूँजी बाज़ार गतिविधि में तेजी आई है और गैर-बैंक देशी स्रोतों से वित्तीय भी सरल हो गया है। नकदी की स्थितियों में सुगमता जारी रही और मुद्रा एवं ऋण बाज़ारों में ब्याज दर सुलभता ऊर्ध्वमुखी प्रवृत्ति के चलते बरकरार रही। भारत का बैंकिंग एवं वित्तीय क्षेत्र सुरक्षित एवं मजबूत बना हुआ है। धीमी ऋण वृद्धि और संभाव्य अधिक जटिल विनियामक वातावरण सहित बैंकों के समक्ष नई चुनौतियाँ उभरने के बावजूद विकास और सफल होने के अवसर बरकरार हैं। वर्ष 2009-10 के दौरान सकल घरेलू उत्पाद लगभग 7.20% होने का अनुमान है। मूलभूत आवश्यक तत्व व्ययन में सुदृढ़ता जारी है; भारतीय मध्यम वर्ग के आविर्भाव के चलते खुदरा बैंकिंग में अवसर जारी हैं। इसके साथ-साथ कुछ चिन्तायें बनी हुई हैं। अधिकांशतः आपूर्ति की ओर से विशेषकर खाद्य कीमतों से उत्पन्न उदीयमान मुद्रास्फ़िति के स्पष्ट संकेत मिल रहे हैं। तथापि, ये संकेत मिल रहे हैं कि संकटपूर्ण खाद्य के संबंध में मूल्य की स्थिति में सुधार हो रहा है। रबी फसल आशा से अधिक संतोषजनक होने की खबर है और इस वर्ष हेतु मानसून की भविष्यवाणी अनुकूल है। इन सकारात्मक कारकों से शायद उपभोक्ता मूल्य मुद्रास्फ़िति में उल्लेखनीय गिरावट हो सकती है।

1.3 केरल अर्थ-व्यवस्था

भारत का अत्यंत सामाजिक रूप से विकसित राज्य केरल अपनी हरी-भरी वनस्पति, सुन्दर बीच एवं रमणीय बैकवाटर्स के कारण जाना जाता है। इसके कई सामाजिक संकेतक विकसित राष्ट्रों के बराबर हैं और इसके पास भारत में उच्चतम मानव विकास अभिसूचक है। तथापि, सामाजिक विकास से केरल में अनुरूप आर्थिक विकास सुनिश्चित नहीं हो पाया। राज्य की अर्थ-व्यवस्था पर्यटन पर और अधिकांशतः खाड़ी देशों में निर्वासित तीन करोड़ मलयालियों से विप्रेषित धन पर अत्यंत निर्भर है। मध्य पूर्वी देशों में उत्पन्न आर्थिक मंदी, जो “दुवई फालआऊट” के रूप में अधिक जाना जाता है, ने विद्यमान कार्यबल की आय घटा दी और साथ ही नौकरी की तलाश कर

improved markedly in recent months. Domestic and external financing conditions are on the upturn. Capital inflows have revived. Activity in the primary capital market has picked up and funding from non-bank domestic sources has eased. Liquidity conditions have remained easy and interest rates remain soft in the money and credit markets, albeit with an upward bias. India's banking and financial sector continue to be safe and sound. Opportunities to grow and succeed remain despite the emergence of new challenges for banks including slower credit growth and a potentially more complex regulatory environment. The Gross Domestic Product growth is estimated to be about 7.20% during 2009-10. Infrastructure spending continues to be robust; the evolution of the Indian middle class continues to offer opportunities in retail banking. At the same time, some concerns persist. There are clear signs of rising inflation stemming largely from the supply side, particularly from food prices. However, there are hints that the price picture on the critical food front is improving. The rabi harvest is reported to be more than satisfactory and the monsoon forecast for this year is favourable. These positive factors may lead to significant decline in consumer price inflation.

1.3 Kerala Economy

Kerala, India's most socially developed state is well known for its lush landscapes, sun-drenched beaches and idyllic backwaters. Many of its social indicators are on par with developed nations and it has the highest human development index in India. However, the social development has not translated to commensurate economic development in Kerala. The state's economy is highly dependent on tourism and remittances from about three million expatriate Malayalees, mostly in Gulf countries. The recession in Middle Eastern countries, more popularly known as 'Dubai fallout', has reduced the income of the existing workforce as well as dealt a blow to the new job seekers from the state.

സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ ഏതാണ്ട് പുർണ്ണമായും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. മധ്യപുരവേഷ്യൻ രാജ്യങ്ങളിലെ സാമ്പത്തികമാന്ദ്യം (റുബായ് തകർച്ച) നിലവിലുള്ള തൊഴിലാളികളുടെ വരുമാനം കുറച്ചതിനു പുറമേ സംസ്ഥാനത്തുനിന്നുമുള്ള പുതിയ തൊഴിലന്വേഷകർക്ക് കനത്ത തിരിച്ചടിയുമാണ്. നിർമ്മാണ മേഖലയിൽ വളരെ താഴ്ന്ന നിക്ഷേപമേ ഉള്ളൂ. കേരളത്തിൽ പ്രാവർത്തികമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വികസന പദ്ധതികളായ ടെക്നോപാർക്ക് - മൂന്നാം ഘട്ടം, ടെക്നോസിറ്റി പദ്ധതി, വല്ലാർപാടം അന്തർദേശീയ കണ്ടെയ്നർ ട്രാൻസ്ഷിപ്പ്മെന്റ് പദ്ധതി, കൊച്ചി എൽ.എൻ.ജി. ടെർമിനൽ (ഗെയ്ൽ (GAIL) പൈപ്പ് ലൈൻ പദ്ധതിയും നഗര വാതകവിതരണപദ്ധതിയും കൊച്ചി എൽഎൻ.ജി. ടെർമിനലുമായി സമന്വയിപ്പിക്കും), കണ്ണൂർ വിമാനത്താവളം, വിഴിഞ്ഞം തുറമുഖം തുടങ്ങിയവ സംസ്ഥാനത്ത് വർദ്ധിച്ച തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് പ്രോത്സാഹനം നൽകുകയും ചെയ്യുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. കേരളത്തിന് അനുകൂലമായ ദ്രുതവേഗത്തിൽ വികസിക്കുന്ന വ്യവസായങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി 2010-2011ലെ സംസ്ഥാന ബഡ്ജറ്റ് 412 കോടി രൂപയുടെ നിക്ഷേപമാണ് വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്.

1.4 ബാങ്കിംഗ് പരിസ്ഥിതി

കൂടുതൽ സഞ്ചിതമായ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ ലോകത്തെമ്പാടും വളർന്നുവരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, രാജ്യത്തിന്റെ മൊത്തത്തിലുള്ള സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ സ്ഥിരതയ്ക്ക് ആഭ്യന്തര സാമ്പത്തിക സംവിധാനത്തിന്റെ സ്ഥിരതയും അനുപേക്ഷിണീയമാണ്.

സബ്-പ്രൈം പ്രതിസന്ധിയുടേയും തുടർന്നുണ്ടായ സാമ്പത്തിക കുഴപ്പത്തിന്റേയും ഉച്ചസ്ഥായിയിലും ഇന്ത്യയിലെ ബാങ്കുകൾ പ്രത്യാഗതി നിലനിർത്തുകയുണ്ടായി. ബാങ്കിംഗ് മേഖല പര്യാപ്തമാം വിധം മൂലധനവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ബേസൽ II ചട്ടക്കൂടിലേക്കുള്ള മാറ്റം ബാങ്കിംഗ് സംവിധാനത്തിന്റെ മൂലധന പര്യാപ്തത അനുപാതം വർദ്ധിക്കുന്നതിന് കാരണമായി. വായ്പാ ഗുണനിലവാരം ആരോഗ്യകരമായി തുടരുന്നു. മൊത്തം നിക്ഷേപങ്ങളിൽ ചെലവുകുറഞ്ഞ കറന്റ് അക്കൗണ്ടുകളുടെയും സേവിംഗ്സ് അക്കൗണ്ടുകളുടെയും താരതമ്യേന ഉയർന്ന വിഹിതവും അപകടസാധ്യത കുറഞ്ഞ ഗവണ്മെന്റ് സെക്യൂരിറ്റികളിലെ എസ്.എൽ.ആർ. മുൻഗണനാ വകാശവും ചേർന്ന് ധനലഭ്യതയും സോൾവൻസിയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു. വായ്പാ വളർച്ചയുടെ കാര്യത്തിൽ സഹകാര്യ ബാങ്കുകളുടെയും വിദേശ ബാങ്കുകളുടെയും വളർച്ചക്കുറവിൽ നിന്നും വിഭിന്നമായി പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകൾ മെച്ച

रहे राज्य के लोगों को इससे झटका लगा है। विनिर्माण क्षेत्र में निवेश काफी कम है। टेक्नोपार्क - चरण - III, टेक्നोसिटी परियोजना, वल्लारपाडम में इण्टरनेशनल कण्टेनर ट्रांसशिपमेंट टर्मिनल, कोच्चि एल एन जी टर्मिनल और कोचिन एल.एन.जी टर्मिनल के साथ-साथ वननेवाली गैल पाईपलाइन परियोजना एवं सिटी गैस डिस्ट्रिब्यूशन परियोजना), कण्णूर एयरपोर्ट, विपिंजम सीपोर्ट आदि से रोज़गार के अवसर उत्पन्न होने और केरल की आर्थिक व्यवस्था को बढ़ावा मिलने का अनुमान है। वर्ष 2010-11 केरल राज्य बजट में केरल के लिए उपयुक्त तेजी से बढ़ रहे उद्योगों को प्रोत्साहन देने के लिए रु. 412 करोड़ निवेश करने की परिकल्पना की गई है।

1.4 बैंकिंग पर्यावरण

घरेलू वित्तीय प्रणाली का लचीलापन एवं स्थिरता देश के अपने समष्टि-आर्थिक स्थिरता के लिए विशेषकर तेजी से एकीकृत हो रहे विश्व में अनिवार्य है। भारतीय बैंक उप-आध्य संकट की चरमसीमा के दौरान और अनुवर्ती वित्तीय विक्षोभ के दौरान भी लचीले बने रहे। बैंकिंग क्षेत्र पर्याप्त रूप से पूँजीकृत है। बेसल II में स्थानांतरित होने के परिणामस्वरूप, बैंकिंग प्रणाली के पूँजी पर्याप्तता अनुपात में वृद्धि हुई। कुल जमाओं में कम लागत के चालू और बचत खाता जमाराशियाँ का अपेक्षाकृत उच्च अंश और जोखिम मुक्त सरकारी प्रतिभूतियों में एस एल आर पूर्वक्रम अधिकार, नकदी एवं शोध-क्षमता मामलों का ध्यान रखते हैं। देखा गया है कि सार्वजनिक क्षेत्र के बैंक, विस्तारित ऋण में वृद्धि के मामले में, निजी बैंकों में कमी और विदेशी बैंकों के कारोबार में गिरावट की तुलना में बेहतर काम कर रहे हैं। आर्थिक मंदी से बैंकिंग प्रणाली के तुलन पत्र की वृद्धि में गिरावट आ गई। इसका बैंकों की ऋण गुणवत्ता और लाभप्रदता पर विलंबकारी प्रभाव पड़ सकता है। विनियामक परिवर्तनों ने भी वित्तीय अन्तर्वेशन, मोबाईल बैंकिंग और ग्रामीण बैंकिंग जैसे क्षेत्रों में नये अवसरों के द्वार खोल दिये हैं। ऐसे कुछ मामले जिनसे आने वाले समय में बैंकर व्यस्त रहने का अनुमान है उनमें नकदी प्रबंधन, निधियों का लाभकारी अभिनियोजन, कम आवादी वाले बैंक

Reaching out to the remotest areas
Donation of 2 rafts to Kuruva Community in
Wyanad by the Bank's Sulthan Bathery Branch

Investments in manufacturing sector are very low. The ongoing development projects, such as Technopark Phase-III, Technocity project, International Container Transshipment Terminal at Vallarpadom, Kochi LNG terminal (and the Gail Pipeline Project and City Gas Distribution Project to be synchronized with Kochi LNG terminal), Kannur Airport, Vizhinjam seaport etc. are expected to increase job opportunities and give a fillip to the state's economy. The Kerala State Budget for 2010-11 envisages investment of Rs.412 crore to encourage fast growing industries that are suitable for Kerala.

1.4 Banking Environment

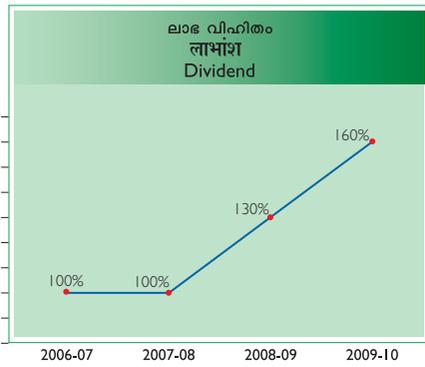
The resilience and stability of the domestic financial system are essential to a country's own macroeconomic stability, particularly in an increasingly integrated world. Indian banks have remained resilient even during the height of the subprime crisis and the consequent financial turmoil. The banking sector is adequately capitalised. The migration to Basel II has resulted in an increase in the capital adequacy ratio of the banking system. Credit quality continues to remain robust. The relatively high share of low cost current and savings account deposits in total deposits and SLR pre-emptions in risk free government securities take care of liquidity and solvency issues. Public Sector Banks (PSBs) were observed to be faring better in terms of growth in credit extended as compared to the deceleration in private banks and decline in business of foreign banks. The economic slowdown has

പ്പെട്ട പ്രകടനമാണ് കാഴ്ചവെയ്ക്കുന്നത്. ബാങ്കിംഗ് സംവിധാനത്തിൽ ബാലൻസ് ഷീറ്റിന്റെ ഗതിവേഗം കുറഞ്ഞ വളർച്ചയ്ക്ക് സാമ്പത്തികമാന്ദ്യം നിദാനമായിട്ടുണ്ട്. വായ്പാഗുണനിലവാരത്തിലും ബാങ്കുകളുടെ ലാഭസാധ്യതയിലും ഇത് മാന്ദ്യത സൃഷ്ടിക്കും. സാമ്പത്തിക ഉൾപ്പെടുത്തൽ, മൊബൈൽ ബാങ്കിംഗ്, ഗ്രാമീണ ബാങ്കിംഗ് പോലുള്ള മേഖലകളിൽ നിയന്ത്രണപരമായ മാറ്റങ്ങൾ പുതിയ സാധ്യതകൾ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. വരുമാനങ്ങളിൽ ബാങ്കുകളുടെ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാനിടയുള്ള മേഖലകൾ ഇവയാണ്: ധനലഭ്യതാ പരിപാലനം; നേട്ടമുണ്ടാകുന്ന തരത്തിലുള്ള ഫണ്ടുകളുടെ വിന്യാസം; ബാങ്കിംഗ് കടന്നുചെന്നിട്ടില്ലാത്ത, ജനവാസം കുറഞ്ഞ സ്ഥലങ്ങളിൽ സേവനം നൽകുന്ന തിനുവേണ്ട ചെലവുകുറഞ്ഞ സാങ്കേതിക വിദ്യ; വിരമിക്കുന്ന, പരിചയസമ്പന്നരായ വലിയൊരു വിഭാഗം ജീവനക്കാർക്ക് അനുയോജ്യരായ പകരക്കാരെ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരിക; വിവരസാങ്കേതികവിദ്യാ സുരക്ഷിതത്വം; ആധുനിക നഷ്ടസംഭാവ്യതാ മാനേജ്മെന്റ് സമീപനങ്ങൾ; നൂതന ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കൽ.

നടപ്പുവർഷത്തിൽ എല്ലാ ഷെഡ്യൂൾഡ് വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെയും മൊത്തം നിക്ഷേപം 6,52,464 കോടി രൂപയുടെ വളർച്ച രേഖപ്പെടുത്തി. 2010 മാർച്ച് അവസാനത്തെ ആഴ്ച 17% വളർച്ചയോടെ 44,86,574 കോടി രൂപയിൽ എത്തി. മൊത്തം വായ്പ നടപ്പു വർഷത്തിൽ 16.70% വളർച്ച രേഖപ്പെടുത്തി, 32,40,399 കോടി രൂപയായി ഉയർന്നു. ഭക്ഷ്യവിഭവ വായ്പ 4.93% വർദ്ധിച്ച് 48,489 കോടി രൂപയായി. ഭക്ഷ്യതര വിഭവ വായ്പ 14.49% വർദ്ധിച്ച് 2010 മാർച്ച് അവസാനം 31,91,909 കോടി രൂപയിലെത്തി. ബാങ്കുകളുടെ ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് പോർട്ട്ഫോളിയൊ, നിക്ഷേപങ്ങളുടെ വളർച്ചയ്ക്ക് അനുസൃതമായി വർദ്ധിച്ച് 18.54% വളർച്ച രേഖപ്പെടുത്തി (കഴിഞ്ഞ വർഷത്തെ 19.97% മായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ) 13,82,684 കോടി രൂപയിലെത്തി.

1.5 നിയന്ത്രണനടപടികളും സാമ്പത്തിക നയവും

ഇന്ത്യൻ സാമ്പത്തികവ്യവസ്ഥയിൽ ആഗോള സാമ്പത്തിക മാന്ദ്യത്തിന്റെ ആഘാതം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി 2008 സെപ്റ്റംബർ പകുതി മുതൽ റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ അനൂരഞ്ജനാത്മകമായ സാമ്പത്തികനയമാണ് പിന്തുടർന്ന് വരുന്നത്. കമ്പോള പങ്കാളികളിൽ ആത്മവിശ്വാസം പകരുന്നതിനും ആഗോള സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയുടെ പരിണതഫലങ്ങളിൽ നിന്നും ഇന്ത്യൻ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ സംരക്ഷിച്ചുനിർത്തുന്നതിനും ഈ

रहित क्षेत्रों में सेवाएँ प्रदान करने के लिए सस्ती टेक्नोलॉजी की उपलब्धता, बड़ी संख्या में सेवानिवृत्त होनेवाली अनुभवी जनशक्ति के उपयुक्त प्रतिस्थापन को तैयार करना; आई टी सुरक्षा; उन्नत जोखिम प्रबंधन दृष्टिकोण एवं नवोन्मेष उत्पादों को आरम्भ करना शामिल है।

वर्ष के दौरान सभी अनुसूचित वाणिज्यिक बैंकों की कुल जमाराशियाँ रु.6,52,464 करोड़ की वृद्धि दर्ज करते हुए मार्च 2010 के अन्तिम शुक्रवार को रु. 44,86,574 करोड़ हो गई और इनमें 17.00% की वृद्धि दर्ज हुई। वर्ष के दौरान सकल अग्रिमों में 16.70% वृद्धि दर्ज हुई और ये बढ़कर रु. 32,40,399 करोड़ हो गई। खाद्य ऋण 4.93% की वृद्धि दर्ज कर रु. 48,489 करोड़ हो गया। गैर-खाद्य ऋण में 14.49% की वृद्धि दर्ज कर मार्च 2010 की समाप्ति पर रु. 31,91,909 करोड़ के स्तर तक पहुँच गया। बैंकों के निवेश पोर्टफोलियो भी संसाधन वृद्धि के साथ-साथ बढ़ते हुए (गत वर्ष के दौरान दर्ज हुई 19.97% वृद्धि की तुलना में) 18.54% की वृद्धि दर्ज कर रु. 13,82,684 करोड़ के स्तर तक पहुँच गये।

1.5 विनियामक उपाय और मौद्रिक नीति

भारतीय रिज़र्व बैंक ने भारतीय अर्थव्यवस्था पर विश्व वित्तीय संकट के प्रभाव को कम करने के लिए मध्य-सितम्बर 2008 से अनुकूल मौद्रिक नीति का अनुवर्तन किया है। उठाए गए कदमों से बाज़ार सहभागियों में आत्मविश्वास जागृत हुआ और विश्व वित्तीय संकट का प्रभाव हमारी अर्थ-व्यवस्था पर पड़ने से रोकने में सहयोग मिला। तथापि, बढ़ती खाद्य स्फीति और इसका मुद्रास्फीतिकारी प्रत्याशा पर

decelerated growth in the balance sheet of the banking system. This could have a lagged effect on the credit quality and profitability of banks. Regulatory changes also have opened up newer opportunities in areas such as financial inclusion, mobile banking and rural banking. Some of the issues that are expected to keep the bankers occupied in coming times include liquidity management; gainful deployment of funds; availability of cheaper technology to serve thinly populated unbanked areas; grooming suitable replacement for large number of the experienced manpower retiring; IT security; advanced Risk management approaches; and introduction of innovative products.

Aggregate deposits of All Scheduled Commercial Banks grew by Rs.6,52,464 crore during the year to reach Rs. 44,86,574 crore as at the last Friday of March 2010 registering a growth rate of 17.00%. Gross Advances registered a growth of 16.70% during the year and rose to Rs.32,40,399 crore. Food Credit increased by 4.93% to Rs. 48,489 crore. Non-Food Credit grew by 14.49% and reached the level of Rs.31,91,909 crore as at the end of March 2010. The investment portfolios of banks also moved up in tandem with resource growth, recording a growth of 18.54% (compared to the growth of 19.97% during last year), to reach a level of Rs.13,82,684 crore.

1.5 Regulatory Measures and Monetary Policy

The Reserve Bank has pursued an accommodative monetary policy beginning mid-September 2008 in order to mitigate the adverse impact of the global financial crisis on the Indian economy. The measures taken instilled confidence in market participants and helped cushion the spillover of the global financial crisis on to the economy. However, in view of rising food inflation and the risk of it impinging on inflationary expectations, the Reserve Bank announced the first phase of exit from the expansionary monetary policy by terminating

സാമ്പത്തികനയം കാരണമായി. പക്ഷേ, വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭക്ഷ്യവിലക്കയറ്റവും, വിലക്കയറ്റ കണക്കുകൂട്ടലുകളിൽ അത് ചെലുത്താവുന്ന സാധനവും കണക്കിലെടുത്ത് റിസർവ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ വികാസപരമായ സാമ്പത്തികനയത്തിൽ നിന്നുമുള്ള ഒന്നാംഘട്ട വിടുതൽ പ്രഖ്യാപിച്ചു. 2009 ഒക്ടോബറിൽ രണ്ടാം ത്രൈമാസിക പുനരവലോകനത്തിൽ ചില മേഖല-ബദ്ധമായ സൗകര്യങ്ങൾ നിർത്തലാക്കിക്കൊണ്ട് ഷെഡ്യൂൾഡ് കൊമേഴ്സ്യൽ ബാങ്കുകളുടെ സ്റ്റാറ്റ്യൂട്ടറി ലിക്വ്വിഡിറ്റി അനുപാതം (SLR) പ്രതിസന്ധിക്ക് മുൻപുള്ള നിലവാരത്തിലേക്ക് പുനഃസ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടുമാണ് ഇത് നടപ്പാക്കിയത്.

2009-10 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ നടപ്പാക്കിയ സാമ്പത്തിക നടപടികൾ ഇവയാണ്:

- ആദ്യഘട്ടത്തിൽ 25 അടിസ്ഥാന പോയിന്റുകൾ കുറച്ച് 4.75 ശതമാനവും 3.25 ശതമാനവുമാക്കിയ റിപ്പോ, റിവേഴ്സ് റിപ്പോ നിരക്കുകൾ 2010 മാർച്ചിൽ 5 ശതമാനമായും 3.5 ശതമാനമായും പുനഃസ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു.
- ബാങ്ക് നിരക്ക് മാറ്റമില്ലാതെ 6 ശതമാനമായി തുടർന്നു. നാലാം ഘട്ടത്തിൽ കരുതൽ ധനാനുപാതം (സി.ആർ.ആർ.) 75 അടിസ്ഥാന പോയിന്റ് വർദ്ധിപ്പിച്ച് 5.75 ശതമാനമാക്കി; സ്റ്റാറ്റ്യൂട്ടറി ലിക്വ്വിഡിറ്റി അനുപാതം 25 ശതമാനമായി പുനഃസ്ഥാപിച്ചു.
- കയറ്റുമതി ധനസഹായസൗകര്യത്തിനുള്ള പരിധി അർഹതയുള്ള അധിക കയറ്റുമതി വായ്പയുടെ 50 ശതമാനത്തിൽ നിന്ന് 15 ശതമാനമാക്കി.
- ഷെഡ്യൂൾഡ് കമേഴ്സ്യൽ ബാങ്കുകൾക്കായുള്ള പ്രത്യേക ധനസഹായ സൗകര്യവും പ്രത്യേക കാലയളവിലുള്ള റിപ്പോ സൗകര്യവും (മ്യൂച്ചുൽ ഫണ്ടുകൾ, ബാങ്കിംഗ്-ഇതര സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഭവനവായ്പാ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്ക് ധനസഹായം നൽകുന്നതിനായി) 27.10.2009 മുതൽ പിൻവലിച്ചു.
- ക്ലിയറിംഗ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയുമായുള്ള കടം വാങ്ങലും കൊടുക്കലും ബാധ്യതകൾ മുലം (CBLO) ഷെഡ്യൂൾഡ് ബാങ്കുകൾക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന ബാധ്യതകൾ കരുതൽ ധനാനുപാതം പുലർത്തുന്നതിനു വിധേയമായിട്ടായിരിക്കും.

ഷെഡ്യൂൾഡ് കമേഴ്സ്യൽ ബാങ്കുകൾക്ക് ബാധകമായ, ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം നടപ്പാക്കിയ പ്രധാന നടപടികൾ:

अतिक्रमण करने के जोखिम के मद्दे नज़र, भारतीय रिज़र्व बैंक ने कुछ क्षेत्र-विशिष्ट सुविधाओं को समाप्त करते हुए और अक्टूबर 2009 में दूसरी तिमाही समीक्षा में अनुसूचित वाणिज्य बैंकों की सांविधिक चलनिधि अनुपात (एस एल आर) को उसके संकटपूर्ण स्तर पर पुनःप्रतिष्ठित करते हुए विस्तारी मुद्रा नीति से प्रस्थान करने के प्रथम चरण की घोषणा की।

वित्तीय वर्ष के दौरान लागू किए गए मौद्रिक उपायों में शामिल हैं:

- पुनःखरीद दर और प्रतिवर्तित पुनःखरीद दर दोनों को, आरम्भ में प्रथम तिमाही में 25 आधार अंक घटाकर क्रमशः 4.75% एवं 3.25% कर दिया गया था तथा मार्च 2010 में बाद में पुनःप्रतिष्ठित कर 5.00% और 3.50% कर दिया।
- हालाँकि बैंक दर में कोई परिवर्तन न करते हुए उसे 6.00% ही रखा गया, जबकि चौथी तिमाही के दौरान आरक्षित नकदी निधि अनुपात (सी आर आर) को 75 आधार अंक बढ़ाकर 5.75% कर दिया और सांविधिक चल निधि अनुपात (एस एल आर) को 25 प्रतिशत पर पुनःप्रतिष्ठित किया गया।
- निर्यात ऋण पुनर्वित्त सुविधा की सीमा को पात्र वकाया निर्यात ऋण के 50% से घटाकर 15% कर दिया गया।
- अनुसूचित वाणिज्यिक बैंकों हेतु विशेष पुनर्वित्त सुविधा एवं विशेष मीयादी पुनःखरीद सुविधा (म्यूचुअल फंड्स, गैर-बैंकिंग वित्तीय कंपनियों एवं आवास वित्त कंपनियों के वित्तपोषण हेतु) को 27.10.2009 से बंद कर दिया गया।
- भारतीय समाशोधन निगम लिमिटेड (सी सी आई एल) के साथ संपार्श्विक उधार एवं ऋण दायित्व (सी.वी.एल.ओ) में हुए लेनदेनों से उत्पन्न अनुसूचित बैंकों की देयताएँ, आरक्षित नकदी निधि अनुपात के रख-रखाव के अधीन होगी।

अनुसूचित वाणिज्यिक बैंकों पर प्रयोज्य समीक्षाधीन अवधि के दौरान घोषित कुछ अन्य प्रमुख उपाय निम्न हैं:

some sector-specific facilities and restoring the Statutory Liquidity Ratio (SLR) of Scheduled Commercial Banks to its pre-crisis level in the Second Quarter Review in October 2009.

The monetary measures implemented during the financial year include:

- Both Repo rate and Reverse repo rate, initially reduced by 25 basis points to 4.75% and 3.25% respectively in the first quarter, were later restored to 5.00% and 3.50% in March 2010.
- While the Bank rate was kept unchanged at 6.00%, Cash Reserve Ratio [CRR] was hiked by 75 basis points to 5.75% and Statutory Liquidity Ratio (SLR) was restored to 25% during the fourth quarter.
- The limit for export credit refinance facility reduced from 50% of eligible outstanding export credit to 15%.
- Special refinance facility and the Special term repo facility for scheduled commercial banks (for funding mutual funds, non-banking financial companies and housing finance companies) were discontinued from 27.10.2009.
- Liabilities of scheduled banks arising from transactions in collateralised borrowing and lending obligations (CBLO) with Clearing Corporation of India Ltd. (CCIL) to be subjected to maintenance of the CRR.

Some of the other major measures announced during the period under review applicable to Scheduled Commercial Banks are:

